

دوست عزیز ف.ع

از توجه تان به نوشته مختصر اینجانب سپاسگذارم . آنچه در مورد بگت سنگه در نوشته آمده منظور این است که او در تقسیم بندی معاصر در جنبش مارکسیستی هند نه عضو حزب کمونیست و نه عضو حزب مارکسیست بوده است. درین حال کمبود کلمه عضو حزب در جمله میتواند معنی را تغییر بدهد که لازم است علاوه گردد . از معلومات مفصلی که درباره فرستاده اید سپاسگذارم امید همکاری تانرا ادامه دهید . هادی ابوی

بگت سنگ کی بود؟

بگت سنگ در سن ۲۱ سالگی

یاددہانی: این مطلب بعد از خوانش نوشته آقای هادی ابوی تحت عنوان 'یادبود در گذشت ہری کرشن سورجیت از رہبران حزب کمونسٹ مارکسیست ہند' (۱۳ اگست سالروان) منتشرہ سایت نہضت آیندہ

افغانستان که در آن بگت سنگ "نه کمونیست" و "نه مارکسیست" خوانده شده، نگاشته شده است. بخاطر معرفی بگت سنگ ناگزیر روی نقل قول ها از متون تاریخی مهم اتکا به عمل آمده تا باشد بگت سنگ را زیادتر از زبان خودش و همزمانش شناخت. درین مطلب سعی شده تا به مهمترین مسایل زندگی سیاسی بگت سنگ طوری پرداخته شود که یک درک واضح از شخصیت انقلابی وی فراهم آید. ناگفته پیداست که پرداخت وسیع به زندگی سیاسی بگت سنگ از حوصله یک مقاله/مطلب خارج بوده و ایجاب نوشتار کتاب(ها) را مینماید. درین مطلب تمام ترجمه ها از انگلیسی به دری از نگارنده اند. (ف.ع)

آغاز سخن

بگت سنگ (Bhagat Singh) که در هند همچنان به شهید بگت سنگ معروف است، از اولین مارکسیست ها و انقلابیون هندی بود که با فعالیت های انقلابی در جنبش آزادیخواهی هند بر ضد استعمار و امپریالیزم بریتانیا نفوذ ماندگار داشت.

پدرش سردار کیشن سنگ ساندو و مادرش ویدیاواتی نام داشتند. بگت سنگ بتاريخ ۲۷ سپتمبر ۱۹۰۷ در یک خانواده وطنپرست حامی آزادی و استقلال هند از سلطه استعمار بریتانیا متولد گردید. تعدادی از اعضای خانواده اش در جریانات مختلف آزادیخواهی هند شرکت جستند که به همین دلیل از طرف حاکمیت آنوقت به تبعید مجبور و یا ظالمانه به قتل رسیدند.

بگت سنگ که در یک فامیل سیاسی پرورش یافت، نخستین درسهای زندگی سیاسی اش را نیز از آنجا آموخت و فضای سیاسی در خانوادهء شان نقش اثرگذار در وی گذاشت.

فعالیت های سیاسی بگت سنگ از سن ۱۳ سالگی شروع شد درست زمانیکه مهاتما گاندی جنبش عدم همکاری (Non-cooperation Movement) را بر

ضد انگلیس ها اعلام نموده بود. جنبش مذکور که هدف آن مقاومت بدون خشونت از طریق ایجاد بی نظمی و موانع در خدمات دولتی بود، از نوامبر ۱۹۲۰ الی فبروری ۱۹۲۲ دوام یافت. بگت سنگ با گرمی از این جنبش استقبال نمود تا جائیکه کتابهای مکتب دولتی مربوط خودش و هر نوع لباس توريد شده از انگلستان را آتش زد.

ولی بعد از حادثه کشته شدن افسران پولیس در قریه چاوری چاوره (Chauri Chaura) ایالت اتهار پرادیش (Uttar Pradesh) در اثر یک شورش مردمی، گاندی از تداوم جنبش عدم همکاری صرف نظر نمود. درست همین باعث گردید تا بگت سنگ جوان به شیوه های انقلابی مبارزه علیه استعمار انگلیس رو آورد. از آنزمان تا وقت مرگش، بگت سنگ شیوه های انفعالی مبارزه و مبارزه بدون خشونت (non-violent struggle) گاندی و حزب کانگرس را مردود شمرد.

بخاطر مبارزه انقلابی بر ضد امپریالیزم و استعمار انگلیس، بگت سنگ همراه با دوتن از همرزمانش هر یک راج گورو و سوخدیو بتاریخ ۲۳ مارچ ۱۹۳۱ (در عوض صبح ۲۴ مارچ که برای اعدام ها معمول بود) زمانیکه صرف ۲۳ سال و اندی داشت، به دار آویخته شد. متأسفانه سوارن سنگ کاکایش نیز در سن ۲۳ سالگی در سال ۱۹۱۰ در اثر شکنجه وحشیانه انگلیس ها جان باخته بود.

عقاید سیاسی - فلسفی

بگت سنگ در آخرین سالهای زندگی کوتاه اش آثار کارل مارکس، فریدریک انگلس، لینن و دیگر نویسندگان مارکسیست و غیر مارکسیست را مطالعه نمود. مارکسیزم عمیقاً در وی نفوذ گذاشت. بگت سنگ همچنان از انارشیزم متأثر

گردیده بود. ولی سیر تکامل پُختگی سیاسی و انقلابی طی چند سال بعد بخصوص سالیان اخیر زندگیش نشان داد که وی از انارشیزم فاصله گرفته و به مواضع کمونیزم روی آورده است. درین رابطه نیراجو راو (Nirajo Rao) در مطلبی تحت عنوان "بگت سنگ و جنبش انقلابی" چنین می نگارد:

"اینکه بگت سنگ و رفقاییش به مواضع کمونیزم روی آورده بودند، از اعمال و شعارهایشان در Lahore Conspiracy Case [قضیه توطئه لاهور] بتاريخ ۲۱ جنوری ۱۹۳۰ ظاهر است. متهمین [بگت سنگ و رفقاییش] با دستمال های گردن سرخ رنگ در محاکمه حاضر شدند. بمجردیکه قاضی بر جایش قرار گرفت آنها به سردادن این شعار ها پرداختند: *زنده باد انقلاب سوسیالیستی، زنده باد انترناسیونال کمونیستی، زنده باد مردم، نام لنین هرگز نمیرد و مرگ بر امپریالیزم*. بعداً بگت سنگ تلگرام ذیل را به خوانش گرفت و از قاضی خواست آنرا به انترناسیونال سوم انتقال دهد. بمناسبت روز لنین به همهء آنانیکه در راستای پیشبرد نظریات لنین بزرگ کاری انجام میدهند، درودهای قلبی خویشرا می فرستیم. به تجربه بزرگی که در روسیه جاری است موفقیت آرزو می کنیم. با جنبش بین المللی طبقه کارگر همناوا استیم. پیروزی از آن پرولتاریا است. سرمایه داری محکوم به شکست است. مرگ بر امپریالیزم." ۱

شعارهای *زنده باد انقلاب و مرگ بر امپریالیزم* و تعریف بگت سنگ و همزمش بی کی دت (Batukeshwar Dutt) از انقلاب طی اعلامیهء مورخ ۶ جون ۱۹۲۹ در "قضیه بمب پارلمان" (Assembly Bomb Case) کاملاً روشن می سازد که وی اعمار سوسیالیزم را در جامعه هند و در سراسر جهان آرزو می برد. نیراجو راو می نگارد:

"بگت سنگ جنبش انقلابی اروپا را مطالعه نمود و به کمونیزم و انارشیزم علاقمند گردید. او یک اته ایست، سوسیالیست، و کمونست ثابت بار آمد. وی دریافته بود که براندازی حاکمیت انگلیس بایست با بازسازی سوسیالیستی جامعه هند همراه باشد و برای این منظور کارگران باید قدرت سیاسی را غصب نمایند." ۲

راو به نقل از صفحات ۷۴-۷۵ انتخابات شهید بگت سنگ میافزاید که بگت سنگ و همزمانش استدلال می نمودند که بوجود آمدن "دگرگونی رادیکال" ضروری بوده "و این وظیفه آنانایست که تنظیم دوباره جامعه را بر مبنای سوسیالیستی درک می کنند". برای تحقق بوجود آمدن دگرگونی بنیادی، آنها "استقرار دیکتاتوری پرولتاریا" را لازمی می دانستند. ۳

اعلامیه مورخ ۶ جون ۱۹۲۹ در "قضیه بمب پارلمان" که در پاسخ قاضی محکمه در مورد مفهوم انقلاب نگاشته شده، چنین می باشد:

"مفهوم ما از انقلاب اینست تا نظم حاکم که بر مبنای بی عدالتی آشکار استوار است، دگرگون گردد. ثمرهء کار تولیدکنندگان یا کارگران با وجودیکه ضروری ترین عناصر جامعه می باشند، توسط استثمارگران دزدی می شود و از ابتدایی ترین حقوق محرومند. دهقانیکه برای همه غله تولید می کند، با فامیلش گرسنه است؛ نساج که به بازار جهانی محصولات نساجی عرضه میدارد، لباس کافی برای پوشاندن بدن خود و اطفالش ندارد؛ خانه ساز، فلزکار و نجار که قصرهای مجلل برپا میدارند، مانند پریها [طبقه پست در هندوستان] در محلات کثیف زندگی می کنند. سرمایه

داران و استثمارگران، مکروب های جامعه، ملیون ها انسان را تلف هوس هایشان می نمایند.

... بوجود آمدن دگرگونی رادیکال ضروری بوده و این وظیفه آناناست که تنظیم دوباره جامعه را بر مبنای سوسیالیستی درک می کنند. تا زمانیکه این امر [بوجود آمدن دگرگونیهای بنیادی] تحقق نیابد و به بهره کشی فرد از فرد و ملت ها از ملت ها پایان داده نشود، نمیتوان از رنج ها و خونریزیها که امروز بشریت را به مخاطره انداخته است، جلوگیری نمود. تمام حرف ها [از دهان طبقات حاکمه] مبنی بر ختم جنگ و زندگی در یک عصر صلح جهانی ریاکاری محض است.

مفهوم ما از انقلاب ایجاد یک نظم اجتماعی است که در آن...حاکمیت پرولتاریا تأمین باشد و یک فدراسیون جهانی [سوسیالیستی] بشریت را از گرو اسارت سرمایه داری و بدبختی جنگ های امپریالیستی رهایی بخشد." ۴

بگت سنگ نه تنها بخاطر استرداد استقلال و آزادی هند از چنگال استعمار و امپریالیزم انگلیس بل بر علیه کُلیه اشکال حاکمیت طبقاتی مبارزه می نمود. وی در یکی از صحبت هایش خطاب به جلسه سراسری انقلابیون هند بتاريخ ۹ سپتمبر ۱۹۲۸ در منطقه فیروزشاه کوتله می گوید که صرف حصول آزادی و استقلال سیاسی از استعمار انگلیس مقصدش نیست و سوال می کند: آیا آزادی همین است که با خروج انگلیس ها قدرت دولتی به طبقات ثروتمند و قدرتمند هند انتقال یابد؟ آیا این امر زندگی انسان عادی را دگرگون میسازد؟ آیا در وضع کارگران و دهقانان تغییر رونما میگردد و حقوق شان تأمین می شود؟ در ادامه

سخنانش، وی از جامعه آینده هند صحبت می کند که در آن عدالت اجتماعی تأمین باشد و استثمار فرد از فرد در آن محو گردد. بگت سنگ می گوید که این خواسته ها و مطالبات باید بصورت واضح در نام اتحادیه جمهوریخواه هندوستان انعکاس یابد و از همینرو کلمه سوسیالیست در نام این اتحادیه اضافه می گردد. فعالیت های انقلابی

در آغازین سالهای جوانی، به دلیل عدم پذیرش ازدواج قبل از وقت (که فامیلش برای وی در نظر داشت) بگت سنگ از خانه پا به فرار نهاد. در همین وقت، وی یک سازمان انقلابی را بنام "جمعیت نوجوان هند" (نوجوان بهارت سبها) با دیگر همزمانش ایجاد نمود. درین سازمان، بگت سنگ و همزمان انقلابی اش در میان جوانان هند کاسب شهرت شدند. بسیاری از جوانان با تکتیک های مبارزه بدون خشونت و سازشکارانه گاندی و حزب کانگرس مخالفت می ورزیدند و در جستجوی بدیل (الترناتیف) دیگر بودند. این بدیل را در وجود بگت سنگ یافتند.

بگت سنگ در سن ۲۰ سالگی در زندان. اولین دستگیری توسط پولیس

به درخواست و تشویق پروفیسور ویدیانکار که یک مارکسیست بود، بگت سنگ عضویت اتحادیه جمهوریخواه هندوستان (Hindustan Republican Association-HRA) را حاصل نمود. بعد از تلاش ناکام حادثه "دزدی ریل کاکوری" (Kakori Train Robbery) که در آن اعضا و رهبری اتحادیه جمهوریخواه هندوستان شرکت داشتند، تعدادی از رهبری آن توسط پولیس دستگیر و بعداً به قتل رسیدند. در نتیجه خلاء رهبری در HRA، بگت سنگ فرصت یافت تا به رده های بالایی رهبری آن برسد. بگت سنگ نام اتحادیه جمهوریخواه هندوستان را به "اتحادیه جمهوریخواه سوسیالیستی هندوستان" (Hindustan Socialist Republican Association-HSRA) تغییر داد.

برای شنوندن گوشان کر انفجار ضرور است !

بتاریخ ۸ اپریل ۱۹۲۹، بنا بر تصمیم HSRA بگت سنگ و هم‌رزمش بی کی دت در جلسه به اصطلاح پارلمان هند در دهلی "بمب خالی" را قصداً در نزدیک کرسی های خالی پرتاب نمودند تا برای کسی آسیب نرسد. جلسه بر هم خورد و بگت سنگ و هم‌رزمش شعارهای زنده باد انقلاب و مرگ بر امپریالیزم سر می دادند و همچنان ورقه تبلیغاتی را در آنجا پرتاب نمودند که با این جمله آغاز شده بود: *به گوش کر آواز بلند ضرور است.*

هدف بگت سنگ از این عمل این بود تا بعد از تسلیم شدن، محکمه را بحیث پلاتفورم تبلیغات اهداف و آرمانهای اتحادیه جمهوریخواه سوسیالیستی هند مورد استفاده قرار دهد زیرا تمام جریان محکمه ثبت و در رسانه های گروهی به نشر می رسید. از این طریق، بگت سنگ می خواست تا ایده ها و مرامهای HSRA را به کمیت زیاد جوانان در نقاط مختلف هند برساند. وی به انجام این

امر موفق گردید و انقلابی ترین بیانیه های خویشرا از طریق محکمه ایراد نمود. بیانیه های وی شهرت گاندی و حزب کانگرس را شدیداً تحت شعاع قرار داد تا جائیکه کانگرس در شماری از موارد از جمله تقاضای استقلال کامل برای هند در عوض تقاضای قبلی اش مبنی بر موقف دومنیون (سوه راج-در هندی)، مجبور به تغییر موقف گردید. انگلیس ها نیز این موضوع را درک نمودند و همین بود که به "قضیه بمب در پارلمان" پایان داده شد. بگت سنگ و دو همرزمش راج گورو و سوخدیو به مرگ محکوم شدند.

اختلافات بگت سنگ و گاندی: انقلاب یا اصلاحات؟

با آنکه در دوران مبارزه انقلابی، بگت سنگ در جوانترین سنین زندگی خویش قرار داشت با آنهم توانست در برابر گاندی عملاً به سمبول جنبش آزادیخواهی هند بر ضد استعمار انگلیس مبدل گردد. ظهور بگت سنگ در میدان کارزار مبارزات آزادیخواهی، ویرا به بدیل مشروع برای جوانان مایوس از شیوه های مبارزه بدون خشونت در برابر به اصطلاح "پیشکسوتان" جنبش آزادیخواهی هند منجمله مهاتما گاندی مبدل ساخت.

و اما اختلافات میان گاندی و بگت سنگ تکتیکی نی بلکه عمیقاً ایدیولوژیک بود که تکتیک های مورد انتخاب گاندی و سنگ بر مبنای آن استوار بودند. گاندی و سنگ از دو جهان بینی متضاد و متخاصم نمایندگی می کردند. گاندی یک ایده ایست بود؛ بگت سنگ یک مارکسیست. گاندی از منافع طبقات بورژوا و فیودال نمایندگی میکرد؛ بگت سنگ از منافع طبقات کارگر و دهقان. گاندی اصلاحات می خواست. بگت سنگ انقلاب.

بگت سنگ به این عقیده بود که فلسفه گاندی حلال تضادهای بنیادی اجتماعی - اقتصادی جامعه هند نیست. سنگ می گفت که مبارزه گاندی فقط به تعویض یک طبقه استثمارگر (انگلیس ها) به طبقه استثمارگر دیگر (هندی ها) می انجامد. هدف و مفهوم مبارزه گاندی و کانگرس بخاطر استرداد استقلال سیاسی هند فقط انتقال قدرت سیاسی از طبقات حاکمه انگلیس به طبقات حاکمه هند است و در آن از حل تضادهای طبقاتی در جامعه هند خبری نیست.

زمانیکه گاندی در مورد رهایی زندانیان سیاسی که محکوم به "خشونت" نبودند، با دولت در مذاکره بود و همزمان از انقلابیون می خواست تا به مبارزات خویش خاتمه دهند، سوخدیو نامه یی عنوانی گاندی فرستاد که به عمق اختلافات جهان بینی های انقلابیون و گاندی روشنی می اندازد. درین نامه سوخدیو نشان میدهد که مطالبات گاندی مبنی بر توقف جنبش انقلابی خاصیت ضد انقلابی داشته و در جهت متضاد جنبش انقلابی حرکت میکند. نامه بعد از اعدام بگت سنگ، سوخدیو و راج گورو بتاريخ ۲۳ اپریل ۱۹۳۱ در روزنامه "هند جوان" (Young India) منشتر شد:

"...بعد از اختتام موفقانه مذاکرات صلح تان چندین بار از کارگران انقلابی مطالبه نموده اید که جنبش شانرا متوقف نمایند تا باشد آخرین فرصت برای آزمایش آیین بدون خشونت شما فراهم گردد...متوقف نمودن هر جنبشی نی یک عمل ایدیولوژیک و نه عاطفی است بلکه مدنظرگیری مقتضیات خاص زمانی رهبران را وامیدارد تا تکتیک های شانرا مورد تجدید نظر قرار دهند...چنانچه از نام آن پیداست- اتحادیه جمهوریخواه سوسیالیستی هندوستان-انقلابیون خواهان ایجاد یک جمهوری سوسیالیستی [در هند] اند...تا زمانیکه به هدف نایل نیابند...مصمم به

تداوم مبارزه می باشند...ولی بادر نظر داشت شرایط و محیط متغییر تکتیک های شانرا تغییر خواهند داد...مبارزات انقلابی در زمانهای مختلف اشکال مختلف بخود می گیرد...موجودیت فکتورهای خاص انقلابیون را آماده متوقف نمودن جنبش شان می نماید. ولی چنین نظریه خاصی از جانب شما طرح نشده است. در مبارزات انقلابی جایی برای مطالبات احساساتی محض وجود ندارد...مطالبات تان به این مفهوم است که شما بخاطر ویران نمودن جنبش [انقلابی] دست به دست بیروکراسی داده اید...اگر چنین نمی بود، شایسته بود تا به بعضی انقلابیون برجسته مراجعه می نمودید و روی تمام مسایل با ایشان به بحث می نشستید...هر نوع مطالبات احساساتی که باعث تضعیف روحیه صفوف گردند مطلقاً غیر عاقلانه بوده و ضد انقلابی می باشد. " ۵

در رابطه به ضد انقلابی بودن مهاتما گاندی، ایویلن ترنت رای (Evelyn Trent-Roy) مارکسیست معروف هندی (۱۸۹۲-۱۹۷۰) در مطلبی تحت عنوان مهاتما گاندی: انقلابی یا ضد انقلابی (پاسخی برای رومین رولاند و هینری باربیوس) (سپتمبر ۱۹۲۳) منتشره شماره سوم ماهنامه کارگری (Labour Monthly) چاپ لندن با ارائه یک تحلیل علمی-انتقادی از جنبش عدم همکاری، به ماهیت ارتجاعی و ضد انقلابی عقاید گاندی چنین تماس میگیرد:

"بعد از آنکه آقای گاندی برای بار سوم گشایش عدم اطاعت ملکی مردمی را که توده های هند بی صبرانه انتظارش را داشتند، دستور داد، برای سومین بار نیز از آن صرف نظر نمود...نه تنها وی [گاندی] از دهاقین شورشگر خواست تا برای محاکمه و اعتراف تسلیم شوند بلکه با وجود مخالفت هموطنانش برای تصویب قطعنامه Bardoli که به یکبارگی و برای

همیش گلیه اشکال اعمال تهاجمی را تقبیح نمود و فعالیت های ملی را به بافندگی، ریسندگی و دعاپردازی محدود ساخت، شخصاً مسئول میباشد. چنین است افشای چهره اصیل یک اصلاح طلب... اجتماعی که وی را انقلابی جا میزنند، انقلابی که از بزرگی جنبشی که برای رهبری آن برگزیده شده بود به وحشت آمده و بیهوده تلاش دارد تا در محدوده فلسفه ارتجاعی خویش آنرا به شکست مواجه سازد. " ۶

ترنت رای در ادامه می نویسد:

"...شکاف های طبقاتی در جامعه هند هر روزه مشخص تر میشوند و رشد مبارزه طبقاتی پهلوی به پهلوی مبارزه نشنلستی و حتی در جهت متخاصم آن بیشتر قابل تشخیص است. واضحست که درین مبارزه آقای گاندی جانب بورژوازی را اختیار نموده است... آقای گاندی را بایست در جمع ضد انقلابیون محسوب نمود. " ۷

بتاریخ ۲ فبروری ۱۹۳۱ درست زمانیکه آوازه سازش بین کانگرس و حکومت بریتانیا گرم بود، بگت سنگ نامهء عنوانی فعالین سیاسی جوان هند فرستاد و در آن به بسیاری از مسایل اساسی جنبش آزادیخواهی از جمله به نقش ارتجاعی گاندی و کانگرس و آینده هند پرداخت. وی پیش بینی کرد که جنبش آزادیخواهی هند تحت رهبری کانگرس در نهایت به یک سازش با انگلیس ها می انجامد. از همینرو به جوانان سیاسی هند توصیه مینماید تا به مارکسیزم روی آورند.

"صفوف واقعاً انقلابی در قریه جات و فابریکات اند، دهاقین و کارگران...بعد از اولین تجربه اش با کارگران احمد آباد در سال ۱۹۲۰، مهاتما گاندی اعلام داشت: نباید با کارگران مداخله نمائیم. استفاده سیاسی از پرولتاریای فابریکات خطرناک است... قطعنامه Bardoli ۱۹۲۲ واضحاً وحشت رهبران را از خیزش... طبقه دهقان که نه تنها در برابر حاکمیت یک ملت خارجی بلکه بخاطر لرزاندن زنجیرهای اسارت زمینداران به خیزش آمده بود، پنهان میدارد. اینجاست که رهبران [کانگرس و احزاب مشابه] تسلیم شدن به انگلیس را بر دهقانان ترجیح میدهند... آیا کدام تلاش [کانگرس] را مثال داده میتوانید که سازماندهی دهاقین و یا کارگران در آن مدنظر بوده باشد؟ نخیر... از طریق اعمال فشارهای اداری و اقتصادی [گاندی و طرفدارانش] امیدوار بودند چند... امتیاز بیشتری برای سرمایه داران هند حاصل نمایند... مفهوم انقلاب براندازی کامل نظم اجتماعی موجود و تعویض آن با نظم سوسیالیستی است. بدین منظور هدف آنی ما احراز قدرت است... دولت و ماشین حکومتی فقط اسلحه ایست در دستان طبقه حاکم بخاطر توسعه و حفظ منافع اش. میخواهیم آنرا [قدرت دولتی را] بدست آریم و بخاطر... از نوسازی نظم اجتماعی بر بنیاد مارکسیستی از آن استفاده بریم." ۸

"تروریزم انقلابی"...

مبتنی بر استدلال طرفداران بگت سنگ، حزب کانگرس همیشه تلاش ورزیده است تا بگت سنگ و سازمان انقلابی HSRA را "حامی خشونت" و در نهایت "تروریست" معرفی کند. این سلسله تا هنوز جریان دارد. چنانچه در اکتوبر سال گذشته در منطقه بوپانیشور هند در یکی از پرسشنامه های کمیسیون اتحادیه

خدمات عامه (UPSC) برای امتحان اصلی خدمات ملکی (CSME) از محصلین خواسته شده بود تا "تروریزم انقلابی یکتن از شناخته شده ترین شهیدان مبارزه آزادیخواهی هند - بگت سنگ- را ارزیابی نمایند".

انگلیس ها در آزمون مُهر "تروریست" را بر پیشانی بگت سنگ و سازمانش می زدند. بعضی مورخین هندی نیز شیوه های مبارزه انقلابی بگت سنگ را "تروریزم انقلابی" خوانده اند ولی نه با مفهوم امروزی آن. شماری از این مورخین مانند بیپان چندرا (Bipan Chandra) که در گذشته اصطلاح "تروریزم انقلابی" را در کتابهایش بکار برده، دیگر آنرا مورد استفاده قرار نمیدهد و بدین باور است که مفهوم تروریزم در دنیای کنونی دستخوش دگرگونی شده است.

به هر حال، آنانیکه بگت سنگ را یک "انقلابی ماجراجو" یا بدتر از آن "تروریست انقلابی" می شناسند و اختلافات بگت سنگ و مهاتما گاندی را تنها به شیوه های مبارزه ایندو خلاصه می کنند، از درک مسئله و ماهیت اصلی آن عاجز مانده اند؛ مسئله به این سادگی نیست.

بگت سنگ نه "انقلابی ماجراجو" و نه یک "تروریست انقلابی" یا "انقلابی تروریست" بود. بسیار ساده، وی یک انقلابی بود که هم ماجراجویی و هم تروریزم را به گلی مردود میدانست. بتاريخ ۲۴ دسمبر ۱۹۲۹، سنگ در پاسخی عنوانی سردبیر "بررسی مدرن" (Modern Review) که در یکی از سرمقاله هایش شعار انقلاب زنده باد را به مسخره گرفته بود، چنین نوشت:

"انقلاب الزاماً ستیزه خونین نیست. انقلاب آیین استفاده از تفنگ و بمب نیست. گرچه اینها [تفنگ و بمب] بعضاً فقط وسیله پیروزی آن می باشد.

بدون شک در بعضی جنبش‌ها بخش مهمی اند ولی به همین دلیل نمی‌شود انقلاب را با آنها یکی دانست... انقلاب داشتن روحیه و اشتیاق بخاطر تغییر بهتر است. عموماً مردم به نظم حاکم عادت می‌گیرند و همانا از هر گونه ایده تغییر به خود می‌لرزند. این روحیه سستی را بایست با روحیه انقلابی عوض کرد. در غیر آن، انحطاط دست بالا می‌گیرد و تمام بشریت توسط نیروهای ارتجاعی به انحراف سوق داده می‌شوند. چنین اوضاع به کساد و فلج پیشرفت انسانی می‌انجامد. باید روحیه انقلاب همیشه روح بشریت را تسخیر کند تا باشد از انباشت قدرت نیروهای ارتجاعی جلوگیری شود و مارش ابدی شان به پیش سد گردد. برای اینکه یک نظم "خوب" جهان را فاسد نسازد، نظم فرتوت باید برای همیشه و ابد تغییر یابد و جای خود را به نظم نوین بگذارد. درست با همین مفهوم است که شعار زنده باد/انقلاب را سر می‌دهیم." ۹

دیگر واضح است که نمی‌شود بگت سنگ را در قالب "ماجرای جویی" و "تروریسم انقلابی" به اسارت و محاسبه کشانید. زمانیکه جملات عالی فوق را نوشته بود صرفاً ۲۱ سال عمر داشت با آنهم حال و آینده بشریت را درک و راه حل آنرا نشان داده بود.

بدون شک مبارزات آزادیخواهانه انقلابیون را "تروریسم انقلابی" نامیدن تنها به احزاب و حاکمیت بورژوازی هند خلاصه نمی‌گردد. بطور مثال، حاکمیت ارتجاعی ایالات متحده آمریکا انقلابیون مارکسیست و غیر مارکسیست امریکای لاتین را "تروریسم مارکسیست" می‌خواند. به هر حال، از حاکمیت‌های ارتجاعی نباید توقع دیگری جز این داشت.
...و توطئه

طرفداران بگت سنگ بدین باورند که شخص مهاتما گاندی و کانگرس می توانستند با حکم اعدام بگت سنگ، راج گورو و سوخدیو مخالفت ورزند و از اعدام آنها جلوگیری نمایند. ولی از آنجاییکه در برابر گاندی و کانگرس بگت سنگ به بدیل دیگری برای آزادیخواهان هند بخصوص قشر جوان مبدل گشته بود، گاندی عمداً نخواست از اعدام وی و دو انقلابی دیگر جلوگیری شود.

استدلال طرفداران بگت سنگ بر این اساس استوار است که تحت موافقتنامه ایروین - گاندی که بتاريخ ۵ مارچ ۱۹۳۱ (درست ۱۸ روز قبل از اجرای حکم اعدام بگت سنگ، راج گورو و سوخدیو) به امضا رسید، گاندی می توانست عفو سه انقلابی را نیز شامل موافقتنامه نماید یا الی لغو اعدام آنها از امضای موافقتنامه انکار بورزد.

در مقابل، طرفداران گاندی و کانگرس استدلال می نمایند که شهرت بگت سنگ در برابر گاندی بحیث رهبر جنبش آزادیخواهی هند هیچگونه خطری را متوجه وی نمی ساخت. آنها می گویند گاندی و کانگرس آنچه در توان داشتند بخاطر جلوگیری از اعدام بگت سنگ و همزمانش انجام دادند ولی استدلال می کنند که بگت سنگ خود "علاقه به زنده ماندن" نداشت.

آنچه عیان است اینست که بعد از استقلال هند در کتابهای تاریخ اینکشور که در مکاتب تدریس میشود، از نقش بگت سنگ و همزمانش در جنبش آزادیخواهی هند ذکری بمیان نیامده و این انقلابیون آزادیخواه و آزادیخواهان انقلابی به باد فراموشی سپرده شدند. بگت سنگ بخاطر حل تضادهای طبقاتی، پایان بخشیدن به بهره کشی فرد از فرد و محو طبقات در جامعه هند و در سراسر جهان میرزمید،

ولی هنوز هم "فرهنگ والای سیاسی" و "فرهنگ شایسته سیاسی" موجود در هند و در سراسر جهان تضادهای طبقاتی و استثمار طبقاتی را تشدید و تداوم بخشیده و صدها میلیون انسان جامعه هند و ملیارد ها انسان کره زمین را در بردگی و زنجیر اسارت نظام فرتوت سرمایه داری قید نگهداشته است.

ف.ع

۲۴ اگست ۲۰۰۸

سوئیس

منابع:

۱. Rao Nirajo (April 1997). *Bhagat Singh and the Revolutionary Movement*

از سایت دموکراسی انقلابی (Revolutionary Democracy) ۱۶ اگست ۲۰۰۸:
<http://www.revolutionarydemocracy.org/rdv3n1/bsingh.htm>

۲. همان منبع

۳. همان منبع

۴. Letters, Writing & Statements

از سایت شهید بگت سنگ:

<http://www.shahidbhagatsingh.org/index.asp?link=june6>

۵. همان منبع

۶. Roy Evelyn-Trent (September 1923). *Mahatma Gandhi: Revolutionary or Counter-revolutionary? (A Reply to Romain Rolland and Henri Barbusse)*

از آرشیف مارکسیست ها در اینترنت:

http://www.marxists.org/archive/roy-evelyn/articles/1923/gandhi_rev_counter.htm

۷. همان منبع

۸. Letters, Writing & Statements

از سایت شهید بگت سنگ:

http://www.shahidbhagatsingh.org/index.asp?link=political_workers

۹. همان منبع

۱۰. دایرالتعارف ویکی پدیا در اینترنت

http://en.wikipedia.org/wiki/Bhagat_Singh

۱۱. عکس ها از سایت شهید بگت سنگ

<http://www.shahidbhagatsingh.org/index.asp?linkid=2>

25082008

www.ayenda.org